

Biuletyn Polonistyczny

16.11.2018

Prestiżowe wyróżnienie dla Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie w XXIX edycji Konkursu o Nagrodę i Medal Zygmunta Glogera

Polski Uniwersytet na Obczyźnie w Londynie – Uczelnia z ogromną tradycją niepodległościową, podejmująca wielkie naukowe, dydaktyczne i kulturowe wyzwania współczesności – otrzymała od Kapituły Konkursu prestiżowe Wyróżnienie i Medal za Starania o Zachowanie Polskiej Tożsamości Narodowej i Aktywności Naukowej w Wielkiej Brytanii.

W 1983 roku łomżyńskie Społeczne Stowarzyszenie Prasoznawcze „Stopka”, ustanowiło w osobie red. Stanisława Zagórskiego, założyciela Stowarzyszenia, Nagrodę im. Zygmunta Glogera. Obecny Prezes Stowarzyszenia, Prof. Ludwik Malinowski, wybitny historyk, politolog, humanista kontynuuje tę piękną tradycję. Zwycięzcom Konkursu przyznawane są Nagrody, Wyróżnienia i Glogerowskie Medale za szczególne osiągnięcia dotyczące badań kulturowych, ochrony i rozwoju kultury. Wśród laureatów znajdują się wybitni humaniści, naukowcy, twórcy kultury, pasjonaci kontynuujący dzieło Glogera w swoich „małych Ojczyznach”. Konkursowi Glogerowskiemu patronuje Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, zaś Kapitułę Konkursu przewodniczyli wcześniej zasłużeni profesorowie: Janusz Tazbir, Henryk Samsonowicz, a obecnie Andrzej Friszke. Tradycja Konkursu im. Zygmunta Glogera, to piękny kulturowy etos utrwalający pamięć dzieła jego Patrona, którym dzieli on się z tymi, dla których kultura i różnorodność jej form trwała i trwać będzie w naszych umysłach i sercach.

Zygmunt Gloger (1845-1910), syn łomżyńskiej ziemi i zasłużony jej badacz, piewca kultury, absolwent Szkoły Głównej, studiujący na Uniwersytecie Jagiellońskim historię, archeologię, wybitny etnograf, zaprzyjaźniony z wieloma polskimi naukowcami, twórcami kultury, pisarzami, muzykami, antropologami, folklorystami, pozostający w przyjaznych kontaktach m.in. Henrykiem Sienkiewiczem, Elizą Orzeszkową, Narcyzą Żmichowską, Zygmuntem Noskowskim, Oskarem Kolbergiem, którego zbiory stanowiły dla syna łomżyńskiej ziemi niewygasłą inspirację twórczą. Swoje imponujące zbiory, stanowiące diamenty polskiej kultury, zapisał w testamencie Polskiemu Towarzystwu Krajoznawczemu, a jego Muzeum stanowi dzisiaj obiekt pięknej kulturowej promocji jego „małej Ojczyzny”. Na powązkowskim pomniku, w miejscu, gdzie został pochowany, wryto jakże wymowny napis „Kochał przeszłość dla przyszłości”. Słowa te kojarzą się ze znaną norwidowską frazą „Przeszłość jest to dziś, tylko cokolwiek dalej...” Na pewno tych dwóch wielkich Polaków przyczyniło się do podejmowania

współczesnych wyzwań kulturowych w kontekstach niegasnących, trwałych dokonań przeszłości.

I tak czyni to Polski Uniwersytet na Obczyźnie w Londynie, Uczelnia z ogromną tradycją niepodległościową, podejmująca dzisiaj nowe wyzwania edukacyjne, naukowe i kulturowe w zmieniającym się świecie, w którym potrzebny jest międzypokoleniowy i wielokulturowy dialog. PUNO twórczo włącza się w kształtowanie nowego oblicza polskości poza Krajem, a jednocześnie kształci nowoczesne kompetencje społeczne, edukacyjne i kulturowe. Owo niesłabnące staranie się o utrzymanie tożsamości narodowej, jak i naukowa aktywność PUNO w Wielkiej Brytanii zostały docenione i uhonorowane przez prestiżowe środowiska Kapituł, jej wybitnych profesorów, dziennikarzy i wielu, wielu uczestników i obserwatorów znakomitych dyskursów i okolicznościowych wydarzeń medialnych.

Nowy scenariusz wydarzeń po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej i wyjazdowej ekspansji Polaków za granicę (w tym także do Wielkiej Brytanii) zrodził nowe wyzwania naukowe oraz dydaktyczne, które na poziomie wysokich, uniwersyteckich standardów realizuje PUNO. Koncentrują się one dziś wokół fundamentalnie ważnego problemu, którym jest nowe oblicze polskości poza granicami Kraju. Tworzy się ono i utrwała za sprawą polskiej emigracji. Tradycja PUNO definiowała i weryfikowała polskość w jej bogactwie duchowości i dziejów polskiej tożsamości po to, by dzisiaj biorąc pod uwagę przeobrażenia cywilizacyjno-kulturowe, zmiany polityczne, presję mechanizmów rynkowych, próbować, jako mały Uniwersytet o wielkim potencjale wiedzy i niespożytej efektywności dydaktycznej, podejmować dla nauki i kultury atrakcyjne poznawczo wątki, odnoszące się do nowych wyzwań dla polskości właśnie i rozwoju różnych, nieznanych dotąd jej oblicz.

To wyzwanie realizuje PUNO. Naukowe konferencje, cykle wykładowe z Kursem Kultury Polskiej, warsztaty literackie, różnorodne tematycznie seminaria, włącznie z tym pod nazwą „Twentieth Century Polish History Seminar”, prowadzonym w języku angielskim, seminaria doktoranckie – to tylko niektóre oblicza współczesnej akademickości tego Uniwersytetu. Nie sposób nie wspomnieć także o wielkim sukcesie, jakim stało się w 2016 roku uznanie PUNO przez Unię Europejską za akademicki ośrodek badawczy ze wszystkimi prawami uniwersyteckimi. Fakt ten na pewno rokuje możliwość dalszego rozwoju ważnych, akademickich standardów PUNO.

J.M. Rektor PUNO, prof. Tomasz Kaźmierski, związany z naukowym środowiskiem brytyjskim i jednocześnie wybitny polski humanista, czujący polskość i podejmujący wielkie wobec niej, akademickie wyzwania, wystosował Pismo do Prezesa Stowarzyszenia, prof. Ludwika Malinowskiego i Kapituły Konkursu Glogera, w którym powiedział m.in.: „Przyznanie Polskiemu Uniwersytetowi na Obczyźnie w Londynie wyróżnienia honorowego za wieloletnią pracę nad kultywowaniem polskiej tożsamości narodowej i udziałem w rozwoju nauki w Wielkiej Brytanii to dla nas wielki zaszczyt. Cieszymy się, że wysiłki Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie na rzecz promocji i rozwoju polskiej kultury i polskiej nauki poza granicami Ojczyzny, znalazły uznanie Kapituły Nagrody i Konkursu im. Zygmunta Glogera.”

Wśród władz Uczelni znajdują się: dr Grażyna Czubińska (Prorektor ds. Administracji i Finansów) zainteresowania stosowanymi naukami społecznymi i

prof. Waldemar Gontarski (Prorektor ds. Prawnych i Współpracy Międzynarodowej) znawca jurydycznych uwarunkowań akademickości, prof. Halina Taborska (b. Rektor), dzięki której PUNO obroniło swoją akademicką tożsamość. Wszystkich nas dotyczy dzisiaj los tego Uniwersytetu, który stanie się także losem polskości w Wielkiej Brytanii i ... na świecie. Wyróżnienie i Medal przyznany PUNO przez wspomnianą Kapitułę , to symptom zaistnienia PUNO w umysłach i sercach intelektualnych polskich elit.

Artykuł Ewy Lewandowskiej-Tarasiuk (prof. PUNO) pt. *GLOGER dla PUNO...* - cytowany we fragmentach powyżej - w nieco zmienionej formie ukazał się drukiem 2 listopada 2018 r. w londyńskim „Dzienniku Polskim – Tygodniu Polskim”.

Linki:

- <https://puno.edu.pl/nagroda-dla-puno/>
- <http://www.stopkapers.com.pl/aktualnosci,260.html>

Słowa kluczowe: Polski Uniwersytet na Obczyźnie, PUNO, Konkurs o Nagrodę i Medal Zygmunta Glogera, szkolnictwo wyższe na emigracji, polska tożsamość, niematerialne dziedzictwo kulturowe Polaków na emigracji

Autor: Ewa Lewandowska-Tarasiuk

Opublikował: Justyna Gorzkowicz